

Jászberény

JÁSZBERÉNY (WĘGRY)

Pierwszym miastem, z którym Sucha Beskidzka zawarła porozumienie jest Jászberény na Węgrzech. List intencyjny został podpisany w dniu 27 lipca 2002 roku przez Burmistrza Suchej Beskidzkiej Stanisława Lichosyta i Burmistrza Jászberény Magyara Levente. Wyrażono w nim chęć współpracy w zakresie różnych dziedzin życia społecznego i gospodarczego, a w szczególności: kultury i sztuki, sportu i rekreacji, turystyki i ekologii, rozwoju gospodarczego miast. Uchwałą nr XVI/154/04 w sprawie umowy partnerskiej miasta Sucha Beskidzka z miastem Jászberény Rada Miejska w Suchej Beskidzkiej przyjęła w dniu 30 marca 2004 roku. Zapisano w niej, że Sucha Beskidzka i Jászberény wychodząc z przekonania o pokojowym istnieniu obu narodów i krajów obok siebie postanawiają, że: pomogą mieszkańcom obu miast w nawiązywaniu kontaktów, współpracować będą w nawiązywaniu stosunków gospodarczych i handlowych, poznawać będą wzajemnie formy administracji, służyć będą pomocą w poszerzaniu kontaktów w zakresie służby zdrowia, polityki socjalnej, kultury i sportu, miasta wspierać się będą wzajemnie w dziedzinie turystyki i wymiany turystycznej, popierać będą poznanie i wspólne wykorzystanie osiągnięć komunalnych, deklarują zamiar współpracy w zakresie rozwoju ekologicznego, będą wymieniać doświadczenia zdobyte z Unią Europejską. Umowa Partnerska została podpisana w Jászberény przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka Stanisława Lichosyta i Burmistrza Miasta Jászberény w dniu 14 maja 2004 roku.

Jászberény jest miastem w północnych Węgrzech, położonym około 100 km na wschód od Budapesztu, w komitacie Jász-Nagykun-Szolnok. Usytuowane jest nad środkowym biegiem rzeki Zagyva, w północnej części Międzyrzecza Dunaju i Cisy. Ma powierzchnię 221,35 km² oraz około 27 tys. mieszkańców. Obecnie Burmistrzem Jászberény jest Budai Lóránt.

Jászberény leży w historycznej krainie Jaszág (Jazygia), od XIII wieku zamieszkaną przez irańskie plemię Jasów (węg. Jász). W zamian za służbę wojskową otrzymali od króla węgierskiego pozwolenie na osiedlenie się na terenie trzech dzielnic. Zostali przy tym obdarzeni licznymi przywilejami. Przez stulecia, niezależnie od królewskich okręgów, żyli na terenie autonomicznym. Jednak po podbiciu tych ziem przez Habsburgów miasto wraz z całą okolicą, dotychczas samorządną, utraciło autonomię i zostało obciążone wysokimi podatkami. W 1745 doszło do słynnego w dziejach Węgier aktu wykupienia. Mieszkańcy Jászberény za milion reńskich złotych uzyskali od cesarzowej Marii Teresy swobody samorządowe. Od tego czasu datuje się rozkwit miasta. Od początków swego istnienia Jászberény było ośrodkiem handlu produktami rolnymi. W połowie XX wieku powstało tu również kilka zakładów przemysłu ciężkiego, prosperujących do dzisiaj. Bogatą historię miasta i regionu można poznać zwiedzając wystawę w Jász Muzeum.

Najbardziej znanym zabytkiem Jászberény jest kościół Panny Marii (Nagyboldogaszony), pochodzący sprzed 1332, początkowo gotycki, przebudowany w stylu barokowym. Poza tym

w mieście znajduje się klasycystyczny ratusz, zaś w Muzeum Jazygii znajduje się jeden z węgierskich zabytków narodowych – róg Lehela. Jászberény bywa przy tym wskazywane jako miejsce pochówku wodza Hunów Attyli.

